

شرح مختصری در باره شرایط آب و هوایی و اثر آن بر روی محصول در طی دوران رویش

BRIEF STATEMENT OF AGROCLIMATICAL CONDITION AND THEIR IMPACT
ON THE CROP DURING THE VEGETATIVE CYCLE

سال زراعی ۲۰۰۳-۲۰۰۴

در ادامه مطالعه بر روی محصول کلزاکه از دو سال قبل در این استان ایستگاه شروع شد. در سال زراعی جدید نیاز این تحقیق جهت بررسی اثرات آب و هوایی این استان براین گیاه آغاز گردید. طبق منوال دو سال گذشته، دور قم اکاپی و اس ال ام ۴۶. که از ارقام پاییزه کلزا و مناسب جهت کاشت در مناطق سرد می باشد. برای بررسی مراحل فنولوژی و چگونگی طی دوران رویشی وزایشی انتخاب گردیدند. مقایسه ای که از این ارقام در دو سال زراعی قبل داشتیم و نتایج آن در بولتن های ماهانه و فصلی آمد است، متوجه افزایش چشمگیر عملکرد محصول در سال زراعی ۸۱-۸۰. با شرایط ویژه آب و هوایی در این سال که اثر مستقیم براین افزایش داشت، نسبت به سال قبلی گردیدیم. لذا بر آن شدیم که جهت تکمیل این تحقیق در این مرکز طی سالهای بعدی نیز کارمان را تکرار و نتیجه ای قابل ارائه جهت توصیه کشت این محصول در حد گستره در این استان داشته باشیم.

کلزا گیاهیست روز بلنده مسیر فتو سنتزی C3 که به تیره چلپیائیان (Brassica) و جنس کلمیان (Cruciferae) تعلق دارد. کلزا عموماً در گونه های گیاهی به دو صورت پاییزه و بهاره کشت می شود. که ۲۲ رقم پاییزه آن در این سال زراعی توسط کارشناسان مرکز تحقیقات کشاورزی شهرکرد در طرحی بنام بررسی سازگاری و مقایسه عملکرد ارقام جدید کلزا در واریته های مختلف داخلی و خارجی مورد مطالعه است.

پس از انجام عملیات زراعی قبل از کاشت مانند: شخم، دیسک، لولر، کود پاشی و فارو در زمینی به مساحت ۸۰۰ متر مربع این زمین جهت کشت آمده گردید. با توجه به اینکه محصول قبلی زمین فوق یونجه بود، از لحاظ مواد آلبانی غنی و به غیر از کود دار و ره که به نسبت ۸۳ کیلو گرم در هکتار یعنی یک سوم مقدار معمول به خاک اضافه شد. از دادن سایر کودهای صرفه نظر گردید. کاشت بصورت کشت ردیفی به میزان حدود ۲۹۵ بذر در متر مربع در عمق ۱ سانتی خاک در تاریخ ۱۶ سپتامبر (۱۳۸۱/۶/۲۵) با میانگین دمای ۱۹/۲ درجه سانتی گراد انجام و فردای این روز آبیاری مزرعه صورت پذیرفت. امکان اولین دیده بانی مزرعه پس از کاشت در تاریخ ۰۹/۰۹/۲۰۰۲ فراهم شد. در این روزبه ترتیب در ارقام اس ال ام ۴۶ و اکاپی ۸۸٪/۲۵٪ بذور وارد مرحله جوانه زنی شده بودند. در تاریخ ۰۹/۲۶/۲۰۰۲ مرحله سبز کردن برای هر دور قم با کسب ۱۹۳ درجه - روزدمای بالای صفر و ۶/۱۴ درجه - روزدمای بالاتر از آستانه ۵ درجه از بدو کاشت محاسبه گردید که جهت انجام اندازه گیری های بیومتری و تراکم محصول میکرو پلاتها در تاریخ ذکر شده انتخاب گردیدند. مرحله سبز شدن تا آخر این ماه برای هر دور قم تقریباً تکمیل ورقم اس ال ام ۴۶ مشابه سال گذشته در تکمیل این دو مرحله نسبت به رقم اکاپی سریع تر عمل نمود بطوریکه تا آخر این ماه ۱۰۰٪ بوته های رقم اس ال ام ۴۶ وارد مرحله سبز شدن با تراکم ۶۶ بوته در متر مربع شده بودند که این میزان برای رقم اکاپی ۸۲٪/باتراکم ۶۰٪ بوته در متر مربع به ثبت رسید. مزرعه کلزا بادریافت ۱/۲۶۶ واحد حرارتی بالاتر از صفر و ۱۹/۶ درجه - روز بالاتر از ۵ درجه ماه سپتامبر را به پایان رسانید. ماه اکتبر درحالی که بوته های کلزا مرحله سبز شدن را تکمیل کرده و مرحله ظهور اولین برگ حقیقی را آغاز می نمودند، شروع گردید. البته تکمیل این مراحل در رقم اس ال ام ۴۶. محصول کلزا سریع تر انجام شد. طی روزهای بعدی این ماه بوته های شروع به افزایش تعداد بیشتر گردید و عملکرد مرحله روزت شدند. با تثبیت تراکم بوته های

میکروپلاتها در تاریخ ۱۰/۶/۲۰۰۲ بوته های مورددیده بانی انتخاب گشته و از آن پس ثبت مشاهدات فقط روی این بوته ها نجات شد. با کاهشی دمایی که در طول این ماه رخ می داد و در سطح خاک به ۵/۶ درجه سانتی گردهم رسید، آثار سرمازدگی خفیف بوته ها مخصوصاً درده سوم ماه بصورت تغییرنگ کوچکترین یا آخرین برگ نقطه رویشی و چروکیدگی برگهای بزرگتر قابل مشاهده بود. محصول کلزا بادریافت ۵/۶ درجه - روزدمای بالاتر از صفر و ۵/۸۱ درجه - روزدمای بالاتر از آستانه ۵ درجه از بد و کاشت، ماه اکتبر را به پایان رسانید. در آخرین روز ماه با متوسط دمای ۴/۱۲ درجه سانتی گراد متوسط تعداد برگ بوته هادر رقم اس ال ام ۴۶. هشت برگ و در رقم اکاپی هفت برگ به ثبت رسید که نشان دهنده رشد سریع تر رقم اس ال ام ۴۶ در طی کردن مراحل اولیه فنولوژی می باشد و مشابه این اتفاق راسال گذشته در مقایسه همین دورقم نیز داشتیم. گیاه کلزاماه نوامبر را در مرحله فنولوژی روزت ۷ و ابرگی به ترتیب در ارقام اکاپی و اس ال ام ۴۶ آغاز نمود. بعلت کمبود رطوبت خاک در اوایل نوامبر آبیاری مزرعه صورت پذیرفت و با کاهشی دمایی که از روز سوم داشتیم آثار سرمازدگی خفیف بوته ها بصورت تغییرنگ برگهای بزرگتر که بعض ادر رقم اس ال ام ۴۶ دچار خشگیدگی کل برگ و تخریب آن شده بود مشاهده گردید. با برزو زبارندگی های پی در پی با پراکنش مناسب طی این ماه و متعاقب آن کاهشی نسبی دمابه همراه تشکیل شبنم یخی در سطح مزرعه صدماتی را برای بوته هادر برداشت که بیشترین آن در آخرین روز نوامبر با کاهش دمای هوای ۳/۶ درجه و برای سطح زمین ۱۱/۰ درجه سانتی گراد رخ داد و باعث یخ بندان خاک تاعمق ۶ سانتی متر گردید.

افزایش برگ بوته ها با توجه به بالاتر بودن متوسطهای دمایی از آستانه رویشی گیاه در طول ماه نوامبر بطور ضعیف ادامه داشت و در رقم اس ال ام ۴۶. از روند سریع تر برخورد ایجاد بطریکه در روز ۴/۲۰۰۲ م روزت ۹ برگی در این رقم تکمیل شد و صورتی که رقم اکاپی با تکمیل روزت ابرگی در روز ۱۰ ام ماه تا آخر ماه نوامبر برگ جدیدی تولید نکرد. چهار روز آخر ماه هم بعلت کاهش متوسطهای روزانه روند رویشی بوته ها کندتر شد. متوسط دمای این ماه نوامبر ۸/۶ درجه سانتی گراد م حسابه و قسمتهای از مزرعه که بوته هاتراکم بالاتر داشتند رشد رویشی پهلو و گیاهان از وضعیت مطلوب تری درجه مقابله با سرمازدگی برخورد ایجاد که این موردد رقمهای تنکتر مزرعه بر عکس بوده و در این جاهابوته هاضعیت و اثرات سرمازدگی نیز روی آنها شدید تر بود. فعالیت شته موئی کلم در منطقه رویش بعضی بوته ها مشاهده گردید. این ماه نوامبر با کسب ۹/۱۱ درجه - روزدمای بالاتر از آستانه صفر و کسب ۲/۷ درجه - روزدمای بالای آستانه ۵ درجه خاتمه یافت.

مزرعه کلزاماه دسامبر را در مرحله فنولوژی روزت ۸ و ابرگی بترتیب در ارقام اکاپی و اس ال ام ۴۶ آغاز نمود. با برزو زبارندگی در اوایل روز این ماه امکان بازدید از مزرعه تاریخ ششم فرآهم نشد. با مشاهداتی که در این روز از میکروپلاتها بعمل آمد، رشد رویشی بوته ها هر چند خفیف هنوز ادامه داشت. در ساعت اولیه این روز شبنم یخی سطح برگ بوته هارا پوشانیده و خاک تاعمق ۵ سانتی دچار یخزدگی و گاه آماتلاشی شدن بافت بعد بر روند صدمات ناشی از کاهش دمابه برگ بوته ها بصورت تغییرنگ و گاه آماتلاشی شدن بافت برگها همین طور ریشه گیاهان با توجه به یخ زدگی های پی در پی خاک و بازشدن آن، افزوده گردید. با این شرایط رشد رویشی بوته هادر تاریخ ۱۸/۱۲/۲۰۰۲ به متوسط دمای ۴/۰ درجه سانتی گراد و جذب ۳/۹۸۶ درجه - روزدمای بالاتر از صفر درجه خیلی ضعیف و تقریباً متوقف شد. بالاندازه گیری تراکم بوته هادر روز بیستم دسامبر یعنی حدوداً اوایل زمستان در ارقام اس ال ام ۴۶. واکاپی محصول کلزا بتریب ۰/۷۱٪ کاهش در تعداد گیاهان که ناشی از صدمات مختلف به مزرعه بود به ثبت رسید. درده سوم دسامبر بازندگی یا پیشتر بصورت برف بود، که عمق آن در روز ۲/۲۰۰۲ م به ۵ سانتی متر رسید و مزرعه را پوشانید. ماه دسامبر بادریافت ۳/۹۹۹ درجه - روزدمای بالاتر از صفر و ۳/۴۵۵ درجه - روزدمای بالای ۵ درجه به پایان رسید.

مزرعه کلزاماه ژانویه را در مرحله روزت ۹ برگی برای هر دورقم آغاز نمود. صدمات ناشی از کاهش دما و یخندهای متوالی خاک که از ماه قبل آغاز شده بود در این ماه نیز ادامه داشت و باعث تخریب بافت برگها و به احتمال قوی ریشه بوته ها گردید. البته عدم بارندگی مفید درده اول ژانویه و کاهش رطوبت هوا باعث تشددیابن صدمات شد. اولین بارندگی مناسب روز شانزدهم بصورت بارش برف به ارتفاع ۰.۱ سانتیمتر مزروعه را پوشانید و باعث حفاظت بوته هادربرابر کاهش دمادرطی روزهای بعدی شد. بیشترین بارندگی هادرده سوم رخ داد و از روز بیست و سوم تا پایان ژانویه کلامزروعه پوشیده از برف بود. کاهش دمای هوادر روز ۳۱ ام ژانویه به ۴/۱۶ درجه سانتی گراد و برای سطح خاک به ۱۹/۴ درجه رسید ولی بعلت پوشش دوازده سانتی برف روی بوته ها از صدمات شدید دمای پایین جلوگیری بعمل آمد. مجموع بارندگی ۰.۵۶ میلیمتر و شدیدترین یخندهای خاک در آخرین روز ماه به حالت F3 ثبت شد. با دریافت ۱۰.۵۵ درجه - روز دمای بالاتر از صفر و ۱/۷۵ درجه - روز دمای بالای آستانه ۵ درجه سانتی گراد و متوسط دمای ۴/۱۶، ماه ژانویه نیز در حالت توقف رویش بوته ها پایان یافت.

مزرعه کلزا ماه فوریه در مرحله فنولوژیکی روزت ۹ برگی به حالت توقف رویش آغاز و با توجه به پائین تر بودن متوسط های دمای روزانه از آستانه رشد این گیاه در طول ماه ادامه یافت. پوشش برف ۰.۱۰ سانتیمتری از صدمه سرمایدگی روز اول که دمای ۲/۱۷ درجه سانتی گراد کاهش یافت جلوگیری نمود و بتدریج در روزهای بعدی از ارتفاع برف کاسته شد. بطوریکه در روز هشتم مزروعه کاهش گردید. خسارتهای ناشی از کاهش دمادرطی این ماه فوریه نیز ادامه ولی بتدریج باملا یمتر شدن هواشدت آن کاهش یافت و درده سوم تقریباً شرایط جهت رویش مجدد راح فراهم شدن بوده ولی توقف رویش تا آخرین ماه کما کان ادامه داشت. بیشترین یخندهای خاک هم به عمق ۶ سانتی متر در روز هفتم فوریه به حالت F3 به ثبت رسید. در کل شرایط دمایی و رطوبتی در طی این ماه برای بهاره سازی بوته های کلزا و آمادگی به جهت رویش مجدد مناسب به نظر می رسید. مجموع بارندگی ۸/۴۹ میلیمتر که با پراکنش مناسب در طول ماه فوریه به وقوع پیوست.

با دریافت ۷/۱۱۴۵ درجه روز دمای بالاتر از صفر و دریافت ۰/۸۵۶۸ درجه روز دمای بالاتر از آستانه ۵ درجه سانتیگراد از بد و کاشت و متوسط دمای ۷/۰ در آخرین روز، ماه فوریه پایان یافت. ماه مارس در مرحله فنولوژی روزت ۹ برگی برای مزروعه کلزا آغاز گردید. بامساعدشدن هوادر طول این ماه مرحله دوم رویش بوته های ارشد زایشی محصول کم کم شروع بطوریکه آغاز آن در روز دهم با متوسط دمای ۴/۱۸۶ درجه سانتی گراد و دریافت ۴/۱۲۸۵ درجه - روز دمای بالاتر از صفر و ۶/۵۷۵ درجه - روز دمای بالاتر از آستانه ۵ درجه بصورت افزایش برگ در نقطه رویشی گیاه به ثبت رسید. و بوته های برگ های ریزی در منطقه رویشی خود تولید کردند ولی هنوز آثار کاهش دما روی برگها بصورت جمع شدگی و تغییر رنگ آنها به سبز تیره و قهوه ای مشاهده می شد.

با بهتر شدن شرایط دمایی، محصول کلزا مرحله غنچه دهی را در هر دورقم مورد مطالعه در تاریخ بیست و چهارم مارس با متوسط دمای ۷/۶ درجه سانتیگراد و دریافت ۵/۱۲۸۵ درجه - روز دمای بالاتر از صفر و ۸/۶۰ درجه - روز دمای بالاتر از آستانه ۵ درجه، در حالیکه غنچه های ریزی توسط برگ های نقطه رویشی پوشیده شده بودند. آغاز نمود. این مراحل در رقم اس ال ام ۴۶ کمی سریع و بوته های این رقم از متوسط تعداد برگ بیشتری برخوردار بودند. در آخرین روز مارس ضمن پایان مرحله غنچه دهی، بوته هاوارد مرحله فرعی طویل شدن ساقه در ۴۶٪ بوتة ها بر ترتیب در ارقام اس ال ام ۴۶ و اکاپی گردیدند و با شروع اندازه گیری بیومتری ارتفاع متوسط ارتفاع ارقام نیز ۴ و ۲ سانتیمتر در ارقام ذکر شده به ثبت رسید.

دراواخر مارس فعالیت آفت شته مومی کلم در منطقه رویشی تعدادی از بوته هامخصوص صادر رقم اکاپی مشاهده گردید. باد ریافت ۱۳۴/۹ درجه - روزدمای بالاتر از صفر و ۲/۳۱ درجه - روزدمای بالاتر از آستانه ۵ درجه از بدو کاشت این ماه نیز خاتمه یافت.

مزرعه کلزا ماه آوریل رادر مرحله فنولوژی غنچه دهی (مرحله فرعی طویل شدن ساقه) در ۶۰٪ رقم اکاپی و ۷۵٪ رقم ۰46 slm آغاز نمود. این مرحله به علت کاهش های متوالی حداقل دمای صبحگاهی به مدت ۱۸ روز ادامه یافت و محصول قادر به پشت سر گذاشتن سریع این مرحله نگردید. روز دوم ماه اندازه گیری تراکم بوته ها انجام گرفت.

در تاریخ ۳/۴/۲۰۰۳ به دلیل افزایش فعالیت شته مومی کلم و سوسک منداب سمپاشی مزرعه با مخلوط دو سم فوزاللون (سم فسفره تماسی) و متاسیستوکس (سیستمیک) به نسبت دو در هزار صورت پذیرفت. این اقدام از میزان فعالیت وخساره این آفات کاست.

با بهتر شدن شرایط دمای مزرعه در روز ۱۸/۴/۲۰۰۳ مرحله گلدهی با دریافت ۱۵۴۵/۴ درجه - روز دمای بالاتر از صفر و ۷۴۱/۷ درجه روز دمای بالاتر از ۵ درجه سانتیگراد با ورود ۳۰٪ بوته های رقم ۰۴6 و ۱۰٪ بوته های رقم اکاپی به این مرحله ثبت گردید. بالافزایش گلدهی زنبور عسل در مزرعه به میزان زیاد مشاهده شد.

مراحل فرعی گلدهی در دهه سوم ماه آوریل بتدریج آغاز و تکمیل میگردید، بطوریکه روز ۲۴/۴/۲۰۰۳ آغاز دراز شدن غلاف های پایینی و آخرین روز این ماه مرحله دانه بندی غلاف های پایینی به ترتیب در ۳۳٪ و ۶۷٪ ارقام اکاپی و اس ال ام ۴۶ به ثبت رسید.

از جمله موارد خسارت زا در طی مرحله گلدهی محصول کاهش حداقل دما (چند نوبت) و صدمات ناشی از آن که بصورت S شکل شدن ساقه اصلی و عقیم ماندن گلهای این بوته هامی باشد، مشاهده شد. در آخرین روز ماه آوریل کاهش نسبتاً شدید دما که به ۲/۶ درجه و در سطح زمین به ۹/۰ درجه سانتی گراد رسید، خسارت عمده ای به محصول وارد ساخت.

ماه آوریل با دریافت ۳/۱۶۹۱ درجه - روزدمای بالاتر از صفر و ۶/۸۲۷ درجه روزدمای بالاتر از ۵ درجه سانتی گراد خاتمه یافت.

مزرعه کلزا ماه می رادر مرحله فنولوژی دانه بندی غلافهای پایینی از مراحل فرعی، مرحله اصلی گلدهی آغاز نمود. در صدیبوته هایی که در دورقم اس ال ام ۴۶ و اکاپی وارد این مرحله شده بودند برتبه ۴۷/۶٪ ثبت گردید. با بهتر شدن شرایط دمایی فعالیت آفت شته مومی کلم نیز مجدد آربه افزایش نهاد. آثار کاهشی دمای حداقل مطلق ماه گذشته نیز بصورت S شکل شدن شاخه اصلی برخی بوته ها و بازبین رفتن و عقیم ماندن درصدی از گلهای آن شاخه ها هنوز مشهود بود. مرحله فرعی متورم شدن دانه غلافهای پایینی در تاریخ ۰/۵/۰۵ در ۳/۰۰ بوته های ارقام اس ال ام ۴۶ و اکاپی به ثبت رسید. در مرحله فرعی میتواند دهه اول این ماه می پرواز حشره زنبور عسل به فراوانی در مزرعه مشاهده می شد. با اندازه گیریهای رطوبت خاک به روش وزنی، کمبود رطوبت خاک در اوایل دهه دوم ماه می احساس و آبیاری مزرعه در روز سیزدهم صورت پذیرفت. بالافزایش فعالیت آفت شته مومی کلم سمپاشی مزرعه با سمت متابیستوکس به نسبت ۱۰/۵/۱ لیتر در هزار به ترتیب طی روزهای سیزدهم و هفدهم ماه می انجام شد. محصول کلزا مرحله فنولوژی شفافیت و نهایت رشد دانه های غلافهای پایینی از مراحل فرعی، مرحله اصلی رسیدن را در ۱۵٪ بوته های هر روز هجدهم می بادریافت ۶/۱۹۳۳ درجه - روزدمای بالاتر از صفر و ۹/۹۷۹ درجه - روزدمای بالاتر از آستانه ۵ درجه آغاز نمود. این مرحله تا پایان ماه تکمیل

گردید. آبیاری مزرعه در روز ۱۴۸/۹ درجه - روزدمای بالاتراز صفر و ۲/۱۳۰ درجه - روزدمای بالاتراز آستانه ۵ درجه در مرحله فرعی سبزرنگ شدن دانه های غلافهای پایینی به پایان رسید. در کل بدیل اینکه در غالب بوته ها گلهای قسمت پایین خوش راسرمازده و یاغلافهای پایینی عقیم شده اند، مراحل شاخص رشد در قسمتهای بالای ساقه مشاهده و ثبت می شد. بادریافت ۱۹۳/۶ درجه - روزدمای بالاتراز صفر و ۹/۹۷۹ درجه - روزدمای بالاتراز آستانه ۵ درجه مزرعه کل زمامه ژوئن را در مرحله فنولوژی سبزرنگ شدن دانه های غلافهای پایینی آغاز نمود. ادامه مراحل فرعی مرحله فنولوژی رسیدن با کندی خاصی مخصوصاً در رقوم اکاپی ادامه یافت. بطوریکه تداخل مراحل از نظر درصد رو رودبوته هادریک روز خاص باتوجه به دستورالعمل دیده بانیهای محصولات اتفاق نیفتاد. از عوامل خسارت زاده این ماه می توان از بیماری فیلودی و آفت شته مومن کلم نام برداشته همچنان باعث صدمه به گیاهان می شد. بعلت کمبود رطوبت خاک آبیاری مزرعه در روز نهم ماه صورت پذیرفت و مرحله فنولوژی زردیاقدوه ای شدن دانه های غلافهای پایینی در تاریخ ۱۸ ام ماه ژوئن در ۳۳ و ۲۳٪ بوته های ارقام اکاپی و اس ال ۴۶ بادریافت ۲۴۹۶/۴ درجه - روزدمای بالاتراز صفر و ۷/۱۳۸۷ درجه - روزدمای بالاتراز آستانه ۵ درجه آغاز شد و تاریخ ۱۶ ام ماه ادامه یافت.

باتوجه به سرمایه داری گیاهی که در ماههای قبلی در مرحله حساس گلدهی رخ داد، در ادامه رویش بوته هاشاخه های اصلی تماماً یانیمی از آنها عقیم گشته که در عملکردو وزن هزار دانه محصول تاثیر بسزایی داشته است. طولانی شدن گذار از مراحل زایشی رسیدن واژه رفی کمبود رطوبت خاک، نیاز به آبیاری مزرعه طی اواخر دهه دوم ژوئن راضوری می نمود ولی آبیاری مزرعه تاریخی کامل محصول صورت نگرفت و احتمالات اثیرات منفی در روند رویشی گیاه داشته است. مرحله فنولوژی قهوه ای شدن دانه کلیه غلافهای مرگ بوته ها نه آخر ماه ژوئن بادریافت ۳/۷۶۱ درجه - روزدمای بالاتراز صفر و ۶/۱۵۹۲ درجه - روزدمای بالاتراز آستانه ۵ درجه تکمیل و پس اندازه گیریهای بیومتری و تراکم گیاه، محصول برداشت شد.

نتایج آنالیز محصول میکروپلاتها و بوته های انتخابی در فرم های ۱۲-AST و ۱۱-AT ثبت و برای ارقام اکاپی و اس ال ام به ترتیب عملکرد ۴۴/۷ و ۴۰/۷ کیلو گرم در هکتار (اندازه گیری از طریق میکرو پلاتها)، و ۴۵۳/۵ و ۴۲۰/۰ کیلو گرم در هکتار برای کل مزرعه (از طریق کیل گیری توسط مرکز تحقیقات کشاورزی) بدست آمد که نشانده نهند عملکرد بیشتر رقم اکاپی از رقم اس ال ام ۴۶ میباشد. در سال زراعی قبل بترتیب ۵۰/۱۵ و ۵۷۴ کیلو گرم در هکتار برای ارقام فوق عملکرد بدست آمد که نشانده نهند کاهش عملکرد محصول امسال می باشد.